

Jaarverslag 2019

voorwoord

Het jaar 2019 was wederom een bijzonder jaar in het bijna 10 jarig bestaan van Het Respijthuis.

Nadat het bestuur eind 2018 in gesprek is gegaan met De Zorgcirkel inzake een eventuele overname van Het Respijthuis heeft dit uiteindelijk geresulteerd in een daadwerkelijke overname van de activiteiten van het Respijthuis ingaande 1 januari 2020.

Voor het bestuur is het voortbestaan van Het Respijthuis immer een eerste prioriteit geweest, voor de gasten, coördinatoren en vrijwilligers. Door deze overname, waardoor Het Respijthuis onderdeel wordt van een grote professionele organisatie, kan Het Respijthuis als zelfstandige voorziening de toekomst tegemoet.

Als bestuur kijken wij met trots terug op hetgeen we de afgelopen 9 jaar hebben bereikt. Naar een idee van Marion in 't Veld in 2007 is het Respijthuis gerealiseerd en geopend in augustus 2010. De afgelopen jaren is Het Respijthuis uitgegroeid tot een belangrijke voorziening voor respijtzorg in de regio Alkmaar.

Wij geven Het Respijthuis met alle vertrouwen in handen van De Zorgcirkel en wensen een ieder betrokken bij het Respijthuis een mooie toekomst.

Voor het bestuur eindigt hierbij onze bestuurlijke verantwoordelijkheid jegens het Respijthuis en wij danken een ieder die in het verleden hebben bijgedragen in het voortbestaan van het Respijthuis. Een speciaal woord van dank voor de gemeente Alkmaar en Kennemer Wonen en zij die dmv financiële ondersteuning tot steun zijn geweest voor het Respijthuis.

Namens het bestuur.
Frans Kee Voorzitter.

Samenstelling Stichting Respijtzorg Alkmaar

Dhr. F.M.A. Kee, *voorzitter*

Dhr. F.G.M. in 't Veld, *vicevoorzitter/secretaris*

Dhr. H.K. Oosterink, *penningmeester*

Mw C.M. Rietbroek-Bijl, *zorg, vrijwilligers en coördinatoren*

Coördinatoren

Mevr. P. A Oxfoort-van der Mijl, *Zorgmanager*

Mevr. G.Slot, *assistent-coördinator, verpleegkundige*

Bezoekadres

Het Respijthuis Alkmaar

Van de Veldelaan 972

1816 PZ Alkmaar

Telefoon: 088-5599500

info@respijthuis-alkmaar.nl tot 31-12-2019

Per 01-01-2020 respijthuis-alkmaar@zorgcirkel.com

www.respijthuis-alkmaar.nl

Voor aanmelding Respijthuis Alkmaar

Zorgcirkel Westerhout

Van Houtenkade 3

1814 DE Alkmaar

Telefoon: 088-5591307

Zorgbemiddeling.westerhout@zorgcirkel.com

www.zorgcirkel.com

“Deze week gaf mij het gevoel ook op vakantie te zijn.” Gast

Het Respijthuis Alkmaar

Het eerste Respijthuis in Nederland, in de Alkmaarse wijk Hoefplan is geopend op 26 augustus 2010. De Stichting Respijthuis Alkmaar wil bevorderen dat de mantelzorgers voor een korte periode de zorg voor hun zorgvrager kunnen overlaten aan anderen, zodat de mantelzorger op adem kan komen en tijd voor zichzelf krijgt om overbelasting te voorkomen.

Wat biedt het Respijthuis

Het Respijthuis Alkmaar, in de wijk Hoefplan, is een luxe woning waar vier gasten met een chronische ziekte en/of aandoening kunnen logeren. Wij bieden onze gasten professionele zorg en ondersteuning in een huiselijke omgeving. Dat leidt vaak tot meer energie bij zowel de zorgvrager als de mantelzorger.

De zorg in het Respijthuis is uniek omdat de zorg 24 uur per dag van de mantelzorger overgenomen wordt door een speciaal geschoold team van ruim zestig vrijwilligers, gecoördineerd door twee parttime professionals. Vanaf 1 november 2015 wordt de dagelijks verzorging en verpleging geboden door de thuiszorg van De Zorgcirkel. Voor de nacht is er een slaapwacht vrijwilliger aanwezig die op afstand wordt geassisteerd door een professional, indien nodig.

Een bijkomend voordeel van een verblijf en ondersteuning in het Respijthuis is de mogelijkheid om mensen te ontmoeten die in eenzelfde situatie verkeren. Zo kan men ervaringen uitwisselen en delen, in contact komen met anderen, waardoor de kring waarin men verkeert wordt vergroot.

Afstand nemen is alleen mogelijk als de mantelzorger weet dat degene voor wie hij/zij zorgt, zich ook veilig voelt. Die zekerheid biedt het Respijthuis door de flexibele, huiselijke, professionele en persoonsgerichte zorg. De opvang varieert van een dag tot enkele weken.

Een verblijf om aan te sterken na een ziekenhuisopname, spoedopname, een particulier verblijf of dagopvang met flexibele tijden, behoort ook tot één van de mogelijkheden van het Respijthuis. Een dag of een paar dagen respijt kan voor de mantelzorger al veel ruimte geven om het netwerk thuis beter te organiseren om uitval te voorkomen.

Het Respijthuis kijkt heel aandachtig naar de wensen van de zorgvrager en mantelzorger. Belangrijk is om het welzijn van de mantelzorger en zorgvrager te versterken. Zorg op maat.

Na drie maanden nemen we nog eens contact op met de mantelzorger om te horen hoe het thuis gaat. Indien nodig verwijzen we door naar samenwerkingspartners.

Het Respijthuis is een Calibris erkend leerbedrijf. Wij bieden ook maatschappelijke stageplaatsen voor middelbare scholieren. Het Respijthuis hecht veel waarde aan het scholen, behouden en inzet van vrijwilligers. Het Respijthuis is in bezit van een goed vrijwilligersbeleid wat getoetst en gecertificeerd is door de Vrijwilligers Centrale Regio Alkmaar (VCRA) en Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)

Organisatie

Stichting Respijtzorg Alkmaar

Eind 2019 bestond het bestuur van Stichting Respijtzorg Alkmaar uit vier bestuursleden. Het bestuur kwam acht keer bij elkaar voor haar bestuursvergaderingen. Daarnaast is er maandelijks overleg met de coördinatoren geweest.

Coördinatoren

De dagelijkse leiding is in handen van twee professionele coördinatoren. Zij zijn 24 uur en 12 uur per week in het Respijthuis aanwezig. De coördinatoren zijn verantwoordelijk voor de organisatie en dragen zorg voor kwaliteit, vertrouwen, huiselijkheid en een veilige sfeer voor de gasten, mantelzorgers, vrijwilligers en leerlingen.

De coördinatoren begeleiden ruim zestig vrijwilligers volgens de richtlijnen van het vrijwilligersbeleid. Naast de facilitaire zaken zijn de coördinatoren nauw betrokken bij de aanmelding en het ondersteuningsproces van de zorgvrager en mantelzorger.

Per 1 november 2015 is Stichting Respijthuis Alkmaar een samenwerking aangegaan met de Zorgcirkel. Vanaf dat moment gaan de aanmeldingen voor het Respijthuis Alkmaar via het zorgbemiddelingsbureau van De Zorgcirkel.

De twee coördinatoren zijn afwisselend 24 uur per dag en in de weekenden oproepbaar voor calamiteiten. Naast de werkzaamheden in het Respijthuis zijn de coördinatoren zeer actief om het Respijthuis in Alkmaar en regio onder de aandacht te brengen. Sinds 2018 worden zij in de achterwacht geassisteerd door speciaal opgeleide vrijwilligers. Hierdoor worden de coördinatoren ontlast in hun vrije uren.

Vrijwilligers

Wij hechten veel waarde aan onze vrijwilligers. Ze zijn allemaal onmisbaar binnen het Respijthuis. Per dag zijn er gemiddeld acht zorgvrijwilligers in het Respijthuis werkzaam. Daarnaast zijn er vrijwilligers nodig die zich nog extra inzetten voor de tuin, het bereiden van de avondmaaltijden, onderhoud, boodschappen, activiteiten en verzorgen van het interieur en het 24 uren-rooster.

Vrijwilligers worden allemaal intern geschoold. In 2019 hebben de nieuwe vrijwilligers een scholing van 5 dagdelen gevolgd. Deze scholing geeft een beter inzicht in de werkzaamheden van de vrijwilligers en verhoogt de veiligheid van de gasten. Deze deelnemers hebben ook hun BHV-certificaat gehaald. Naast individuele aandacht zijn er ook vrijwilligersbijeenkomsten geweest. In 2019 zijn er gemiddeld tachtig vrijwilligers een dagdeel per week actief geweest binnen de organisatie. Zij hebben allemaal een zeer belangrijke bijdrage geleverd aan de ondersteuning van de gasten en mantelzorgers uit Alkmaar en regio.

De Zorgcirkel en het Respijthuis Alkmaar hebben per 1 november 2015 afgesproken om ook te gaan samenwerken op het gebied van kennisoverdracht. Zo kunnen vrijwilligers en medewerkers van het Respijthuis trainingen krijgen vanuit De Zorgcirkel en kunnen medewerkers van De Zorgcirkel leren van de ruime ervaringen die in het Respijthuis Alkmaar zijn opgedaan in de ondersteuning aan mantelzorgers en het begeleiden van vrijwilligers.

Stagiaires

In 2019 heeft het Respijthuis in samenwerking met het Horizon College 1 leerling (Helpende Zorg en Welzijn) met succes mogen begeleiden. Via het ROC Amsterdam (maatschappelijke zorg nivo 4), heeft het Respijthuis 1 leerling met succes begeleid. Het Respijthuis heeft ook aan een leerling van het Willem Blaeu een maatschappelijke stage aangeboden.

Begin 2019 zijn het Respijthuis en het wijkleerbedrijf van stichting Niko een samenwerking aangegaan. Het wijkleerbedrijf heeft 3 leerlingen met succes geplaatst in het Respijthuis. Deze samenwerking zal in 2020 voortgezet worden.

“Het is een fijne geruststelling dat als je weg bent, diegene waar je van houdt, liefdevol en adequaat wordt opgevangen.” Mantelzorger

Het Respijthuis Alkmaar

In 2019 is de gemiddelde bezetting 71% per maand.

Het aantal aanmeldingen is iets gedaald ten opzichte van 2018 maar laat nog steeds een toename zien ten opzichte van 2017. In 2017 hebben 129 gasten (zorgvragers) gebruik gemaakt van het Respijthuis. In 2018 waren dit er 174 en voor 2019 kunnen we 164 gasten (zorgvragers) in de boeken schrijven. Het aantal nachten/dagen is 10% vermeerderd ten opzichte van 2017 en 7% gedaald ten opzichte van 2018.

Het Respijthuis kon voor een groep mantelzorgers geen ondersteuning bieden omdat de zorgzwaarte van de zorgvrager niet haalbaar was voor de vrijwilligers. In de meeste gevallen ging het om vergevorderde dementie of een te complexe lichamelijke zorg. Mensen zijn o.a. verwezen naar Stichting Geriant, Warm Thuis of huisarts.

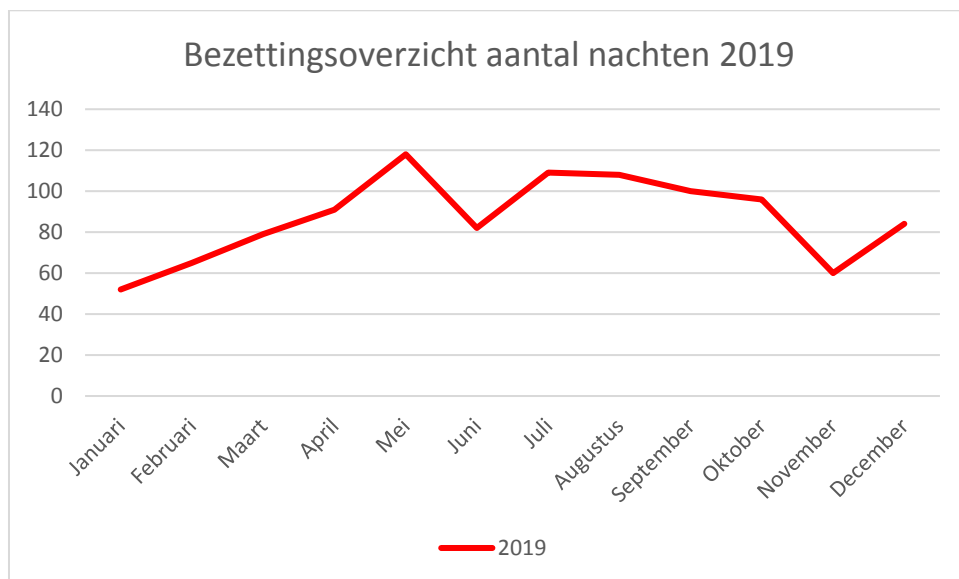
De Zorgbemiddeling Westerhout heeft ook veel betekend voor deze groep en regelmatig een oplossing kunnen bieden.

Er was dit jaar een opvallende daling in een particulier verblijf ten opzichte van 2018. Toen werd er juist een opvallende stijging geconstateerd. Ook de daling voor WMO verblijf is opvallend ten opzichte van 2018. Het Respijthuis kon voor ongeplande situaties minder makkelijk directe ondersteuning bieden ten opzichte van vorige jaren, afhankelijk van de maand waarin deze ondersteuning werd gevraagd.. Opvallend is, dat er in 2019 meer planbare zorg is verleend. Dit resulteerde ook in meer afzeggingen ten opzichte van vorige jaren, door opname in ziekenhuis, verpleeghuis of niet doorgaan van een vakantie van de mantelzorger. Door uitval van geplande zorg kon het Respijthuis wel direct ondersteuning bieden bij een plotselinge operatie van mantelzorger of uitval door familieomstandigheden. Sommige mantelzorgers hebben noodgedwongen een particulier verblijf ingezet. Dit omdat er geen indicatie afgegeven werd en de nood voor de mantelzorger groot was.

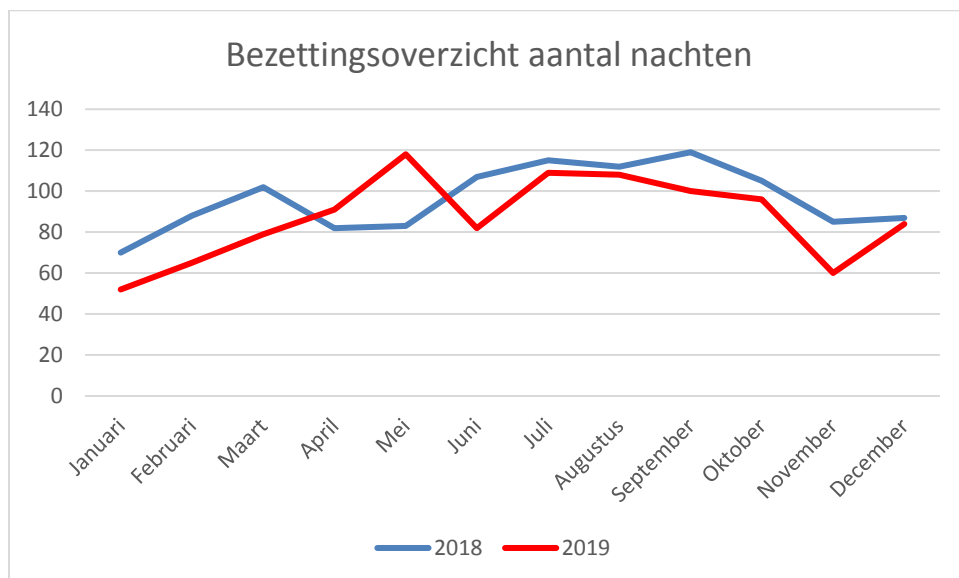
Overzicht bezetting Respijthuis Alkmaar vanaf opening 26 augustus 2010

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec	totaal
2010	-	-	-	-	-	-	-	6%	28%	19%	22%	23%	20%
2011	62%	45%	40%	56%	72%	78%	85%	71%	62%	74%	81%	77%	67%
2012	67%	57%	93%	71%	81%	95%	69%	38%	75%	82%	56%	54%	70%
2013	75%	84%	80%	71%	91%	72%	46%	71%	-	92%	49%	69%	75%
2014	31%	71%	82%	73%	88%	75%	76%	69%	74%	97%	70%	77%	74%
2015	54%	72%	84%	86%	85%	93%	88%	50%	90%	81%	45%	51%	73%
2016	52%	93%	61%	76%	85%	64%	81%	78%	73%	70%	43%	40%	68%
2017	68%	53%	37%	40%	77%	73%	70%	77%	71%	78%	57%	31%	61%
2018	57%	74%	82%	68%	67%	89%	92%	90%	96%	85%	71%	70%	78%
2019	41%	57%	64%	76%	95%	68%	88%	87%	83%	77%	51%	62%	71%

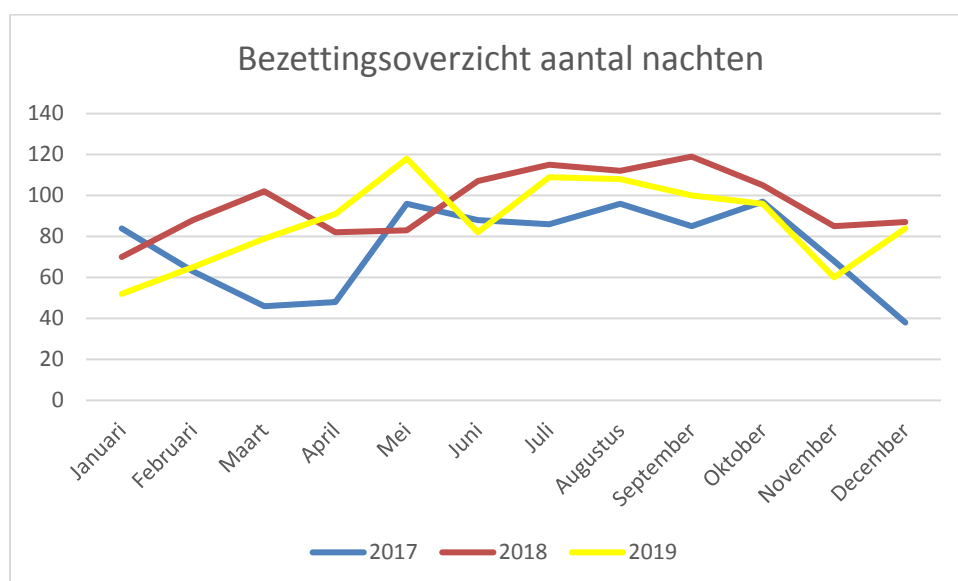
Bezettingsoverzicht 2019

Bezettingsoverzicht 2018 en 2019

Bezettingsoverzicht aantal nachten 2017, 2018 en 2019

Aanmeldingen Respijthuis

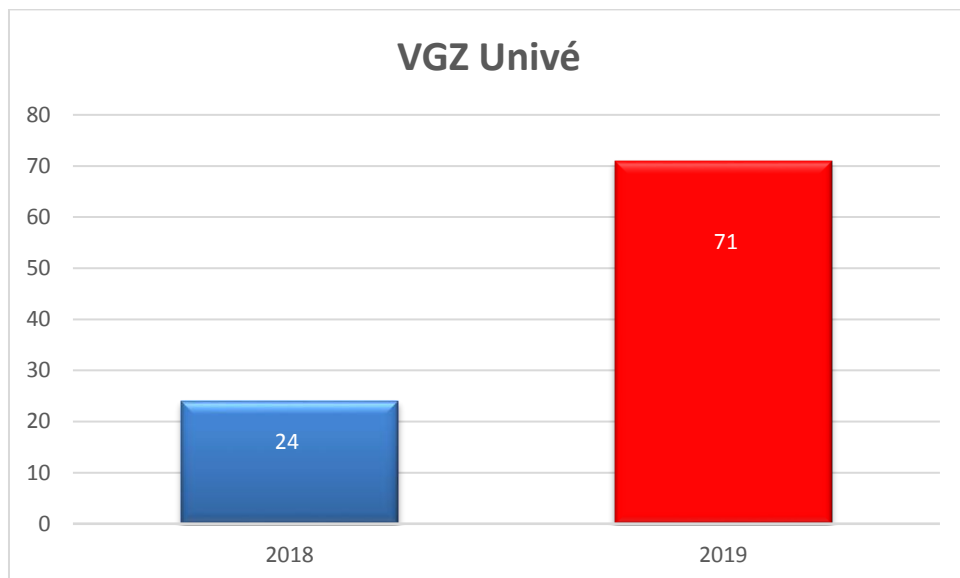
In 2019 hebben 164 zorgvragers/mantelzorgers gebruik gemaakt van het Respijthuis. Totaal 1043 verblijfsdagen per jaar. Het merendeel van de aanmeldingen kwamen via de verschillende thuiszorgorganisaties, casemanagers van Stichting Geriant en WMO. De andere groep kwam via de (social) media (Google), de maandelijkse Open Dag, mond-tot- mondreclame, Mantelzorgmakelaar Alkmaar en Heiloo. Ook Zorgbemiddeling Westerhout speelt een belangrijke rol.

In 2019 hebben we een grotere toename gezien van verwijzing via Zorgverzekering Univé.

Aanbieder Respijthuis 2018	Totaal 2018	Totaal 2019
Particulier verblijf	153	47
Particulier dagopvang	27	22
WMO inwoners Alkmaar	247	229
WMO regio gemeenten	258	189
WMO buiten regio		149
PGB inwoners regio gemeenten	63	0
PGB buiten regio gemeenten	172	56
PGB -WMO contract buiten regio	38	
WLZ inwoners Alkmaar		20
WLZ binnen regio	91	24
WLZ buiten regio	82	232
Zorgverzekering Univé	24	71
ZVW		4
Totaal aantal dagen	1131	1043

VGZ Univé

Vanaf 01-01-2019 heeft het Respijthuis een contract met het VGZ. Dit houdt in dat gasten mantelzorgondersteuning kunnen ontvangen vanuit de aanvullende verzekering. Deze vergoeding kunnen zij dan gebruiken voor het inschakelen van een vervangende mantelzorg. Hier plukt het Respijthuis de vruchten van, want 2019 laat een toename zien van 296% voor het aantal gasten die via VGZ Univé bij ons verbleven. 2019 was een pilot.

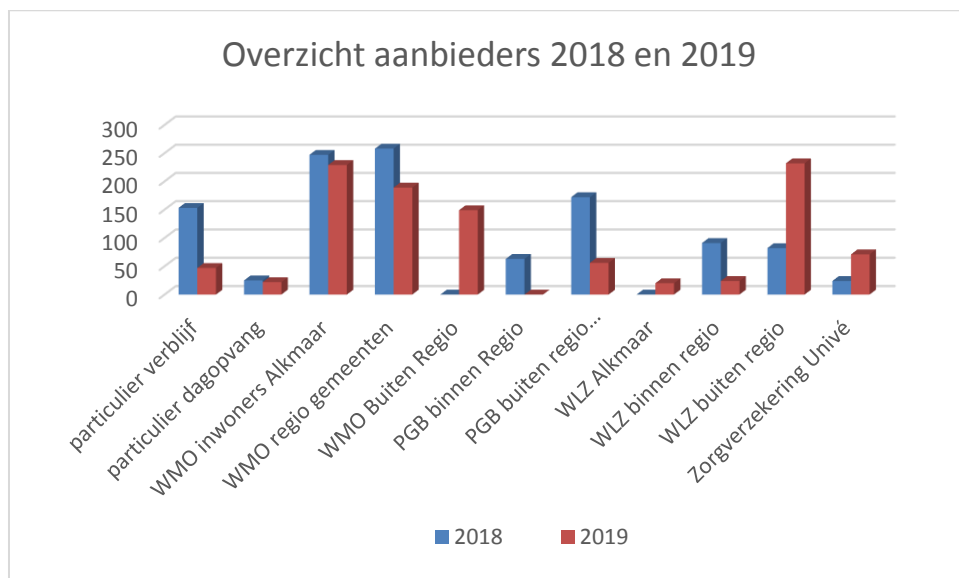
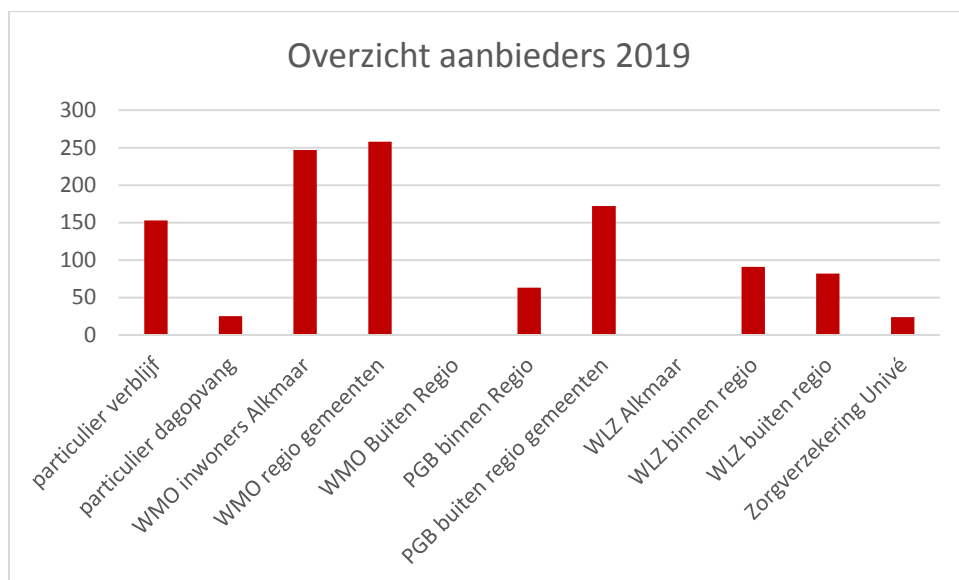

Overzicht voorgaande jaren

Zorgvragers	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bergen	3	5	7	3	6	4	1	2
Langedijk/ Scharwoude	5	10	14	2	2	2	5	4
Heerhugowaard	6	8	6	13	5	10	5	9
Heiloo	8	12	13	18	10	15	16	14
Schermer						0	3	0
Graft						0	0	0
Castricum/Heemskerk	4	16	14	30	37	29	37	19
Egmond						7	1	1
Alkmaar	31	34	31	55	56	40	66	65
Akersloot/Uitgeest						4	1	0
Schoorl							3	4
Schagen							19	0
Buiten regio	11	27	39	18	21	18	17	46
Totaal	68	112	124	139	137	129	174	164

Overzicht aanbieders

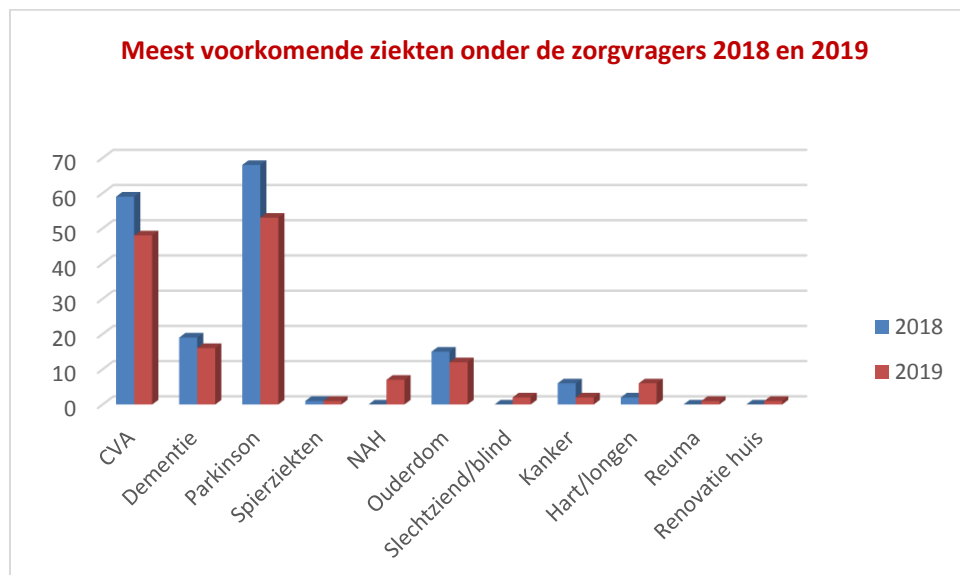
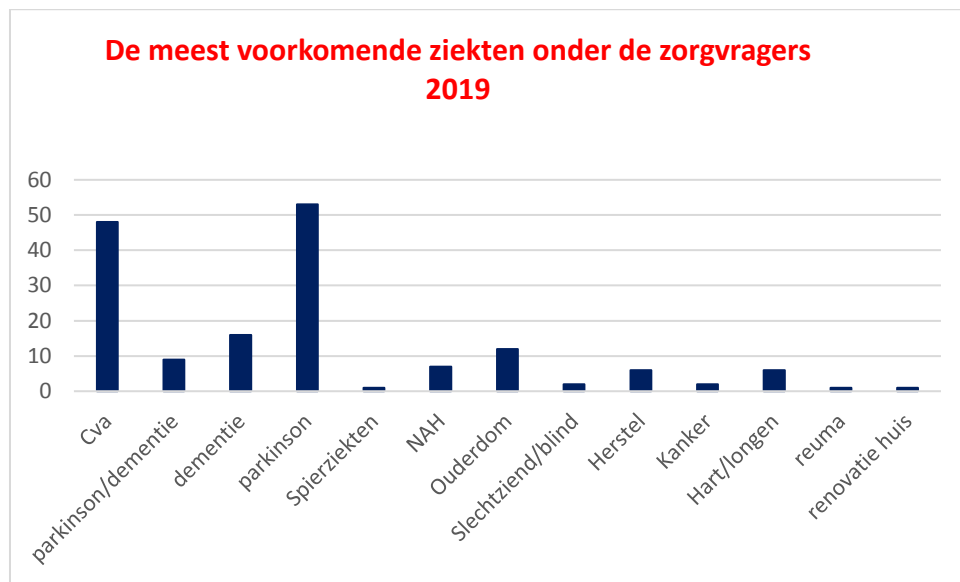
De mensen die dit jaar door de eigen gemeente zijn doorverwezen naar het Respijthuis is enigszins afgenomen. Vanuit de gemeente Castricum/Heemskerk zien we een afname van het aantal gasten. We zien dit jaar een enorme toename van het aantal gasten buiten de regio via WMO en WLZ. Vanuit Heerhugowaard is een lichte toename geconstateerd, vanuit Schermer een lichte afname. De overige gemeenten zijn nagenoeg gelijk gebleven.

Kijken we naar bovenstaande grafiek, dan kunnen we constateren dat er een behoorlijke afname is van het particulier verblijf, een afname van PGB voor zowel binnen als buiten de regio en een afname voor de WLZ binnen de regio. Daarentegen is er een flinke toename van de WMO en WLZ buiten de regio en de VGZ Univé.

De meest voorkomende ziekten onder de zorgvragers:

Gasten met Parkinson is het meest gestegen in vergelijking met vorige jaren. Opname met dementie is verminderd. Wij hebben in 2019 mensen met dementie moeten doorverwijzen vanwege het vergevorderd stadium van de ziekte. Daarentegen hebben wij meer gasten met NAH opgenomen dan vorige jaren. De Zorgswaarte neemt toe aangezien de mensen langer thuis blijven wonen of nog geen plek hebben in het verpleeghuis.

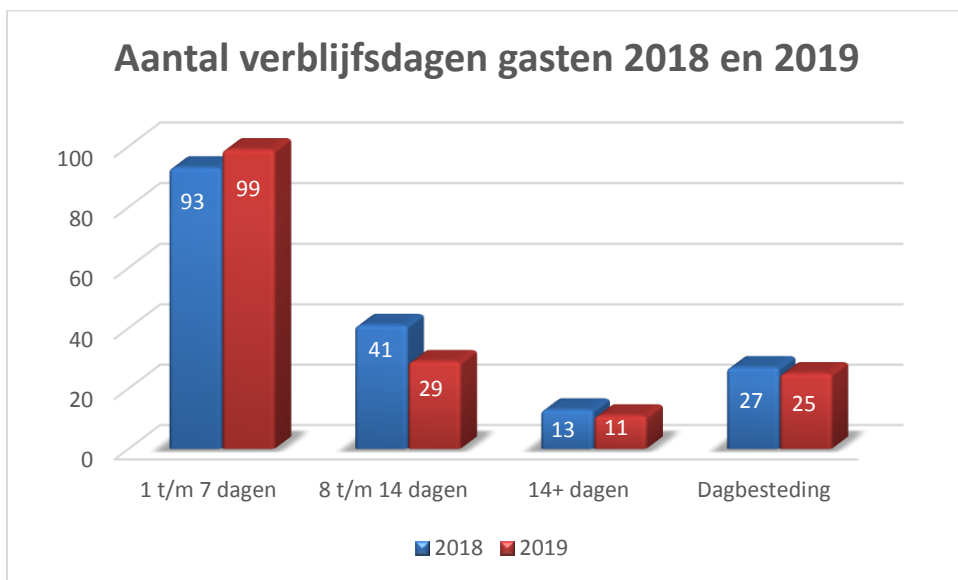
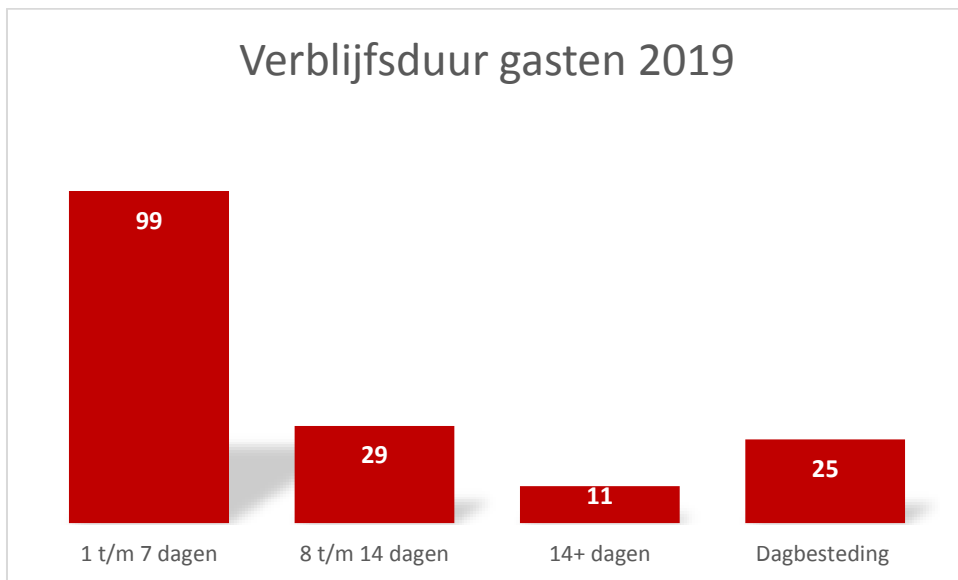

Bovenstaande grafiek toont een daling aan in de ziektebeelden wat te herleiden is naar minder opnames in 2019.

Verblijfsduur gasten

In 2019 komen gasten regelmatig naar het Respijthuis. De lengte van verblijf per keer is korter. De ondersteuning wordt meer verspreid over het jaar om het langer vol te houden.

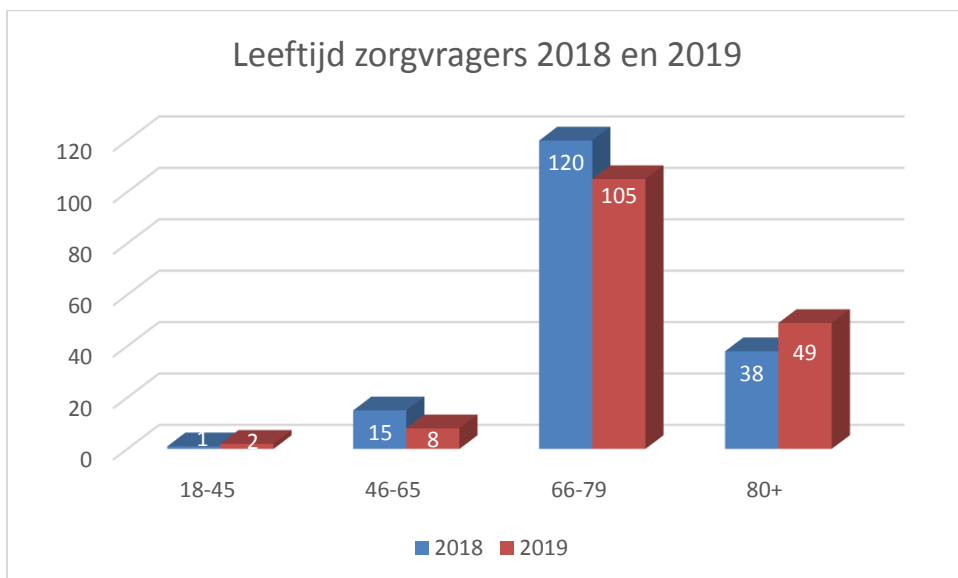
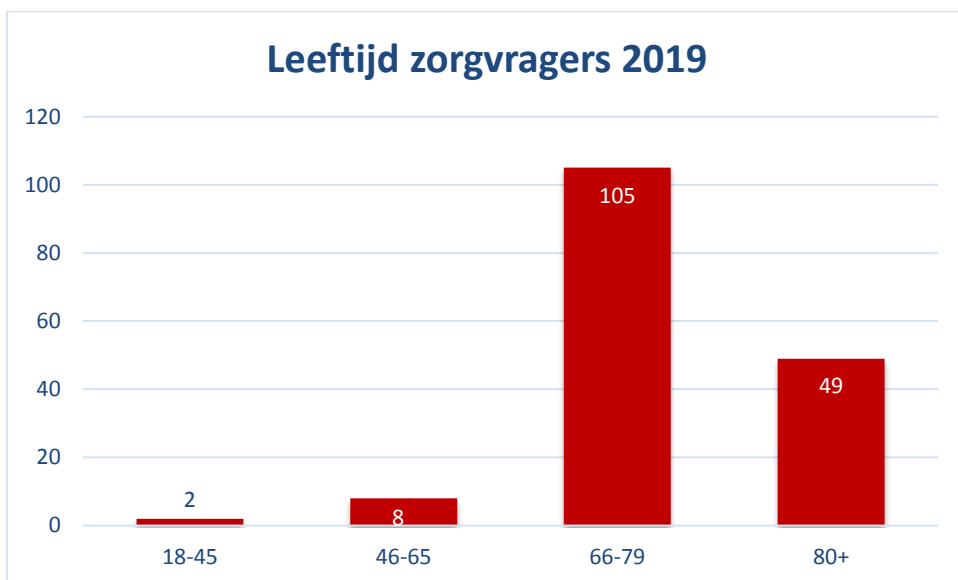
Uit de evaluaties blijkt dat een week respijt bijdraagt om energie op te doen én om de zorg thuis beter te organiseren om langdurig uitval te voorkomen, mits dit vaker in een jaar ingezet kan worden.

Het aantal verblijfsdagen van de gasten laat voor 2019 een lichte toename zien voor een kortdurig verblijf. Het verblijf van langer dan een week laat een afname zien. Dit heeft te maken dat de gasten en de mantelzorger, het prettiger vinden om vaker een kortere periode te komen. Zij spreiden dan hun dagen meer uit over een jaar.

Leeftijd gasten

In 2019 hebben er 164 gasten in het Respijthuis gelogeed, 105 zorgvragers waren 66- 79 jaar, 49 gasten waren 80 jaar en ouder. In deze leeftijdscategorie zie je een stijging ten opzichte van 2018. Van de 164 zorgvragers was 31 vrouw en 133 man. Ten opzichte van 2018 houdt dit in dat het aantal vrouwen nagenoeg gelijk is gebleven. Het aantal mannen is iets afgenomen. In de meeste gevallen was de partner de mantelzorger.

Gasten

In 2019 heeft het Respijthuis 164 gasten kunnen ondersteunen.

Na elke opname wordt er een evaluatieformulier meegegeven aan de gast. In 2019 zijn er door de gasten 53 evaluatieformulieren ingevuld. Door de mantelzorgers zijn er 51 evaluatieformulieren ingevuld. Gasten die regelmatig terugkomen vulden éénmalig een evaluatieformulier 2019 in. Kleinschaligheid, de persoonlijke aandacht, geduld, gezelligheid, rust en regelmaat maar ook de ruimte voor zelfredzaamheid en privé zijn veel voorkomende pluspunten in de evaluatie.

De omgang met vrijwilligers en coördinatoren werd hartelijk, uitstekend, vriendelijk en liefdevol ervaren. Gasten vonden de vrijwilligers goed gemotiveerd. De sfeer en het eten was zeer goed en de aandacht en verzorging was prima.

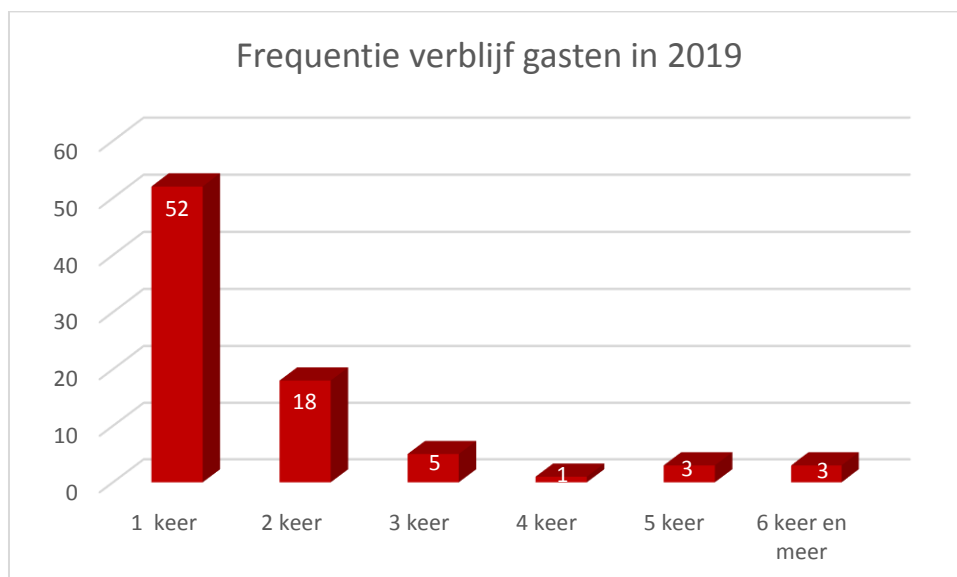
Opvallend in de evaluatie was dit jaar de waardering naar de vrijwilligers betreffende de zorg. Zij worden gezien als echte professionals.

Gasten waren zeer tevreden over onze ondersteuning. Het Respijthuis Alkmaar kreeg een gemiddeld cijfer van een 8,3 van de gasten en een 8,7 van de mantelzorgers. Wat vooral geroemd werd waren de avondmaaltijden. Eén gast noemde het zelfs een 4-sterren restaurant.

Er zijn geen officiële klachten gemeld.

“Bij thuiskomst vond mijn vrouw me er beter uitzien en ik ben beter gaan lopen.” Gast

Frequentie

Als we kijken naar de frequentie dat een gast per jaar verblijft in het Respijthuis, zien we dat in 2019 de meeste gasten eenmalig bij ons hebben gelogeed. Dit is te vertalen naar een opname van 47 nieuwe gasten. In 2019 heeft er een grote uitstroom plaats gevonden van vaste gasten door overlijden of opname in verpleeghuis.

Mantelzorger

In 2019 heeft het Respijthuis Alkmaar 164 mantelzorgers kunnen ondersteunen om langdurig uitval te voorkomen.

Het Respijthuis is een begrip geworden in Alkmaar en omstreken. Een grote groep mantelzorgers nam in 2019 zelf contact op met het Respijthuis, telefonisch of door het bezoek van ons open huis. Mond- tot- mond reclame speelde hierbij een grote rol.

De maandelijkse “open dagen” zijn in vergelijking met voorgaande jaren beter bezocht door mantelzorgers en zorgvragers. De bekendheid met het Respijthuis onder de verwijzers; WMO-consulenten, thuiszorgmedewerkers, huisartsen en mantelzorgmakelaar draagt bij aan het vertrouwen om zonder persoonlijke kennismaking de aanmeldingsprocedure in gang te zetten. In 2016 is Zorgbemiddeling Westerhout het centrale punt geworden voor de aanmeldingen. Zij hebben ook in 2019 een belangrijke rol gespeeld voor de mantelzorgers en de aanmeldingsprocedure.

Naast de ondersteuning en de zorgoverdracht van de zorgvrager heeft het Respijthuis veel ondersteuning aan de mantelzorger geboden. De ondersteuning bestond uit het bieden van een luisterend oor, inspelen op de wensen en de oorzaak van de dreigende overbelasting bespreekbaar maken zodat er goede ondersteuning geboden kon worden. Het stimuleren van de zelfredzaamheid bij de zorgvrager was ook in 2019 een speerpunt met positief resultaat.

Mantelzorgers hebben begin 2015 veel belasting ervaren door de transitie van respijtzorg naar de gemeente (WMO). In 2017 was deze belasting minder maar kwamen er andere hobbels op de weg. Veel mantelzorgers geven aan dat de indicatiestelling/toestemming voor verblijf in het Respijthuis soms een “kastje naar de muur”- beleid heeft en dat leidde tot spanning in de thuissituatie. Er zijn mantelzorgers in het aanmeldingstraject afgehaakt. Dit is in de tweede helft van 2018 positief veranderd. In 2019 blijkt deze positieve verandering een terugval te hebben. Mantelzorgers ervaren in 2019 wederom het “kastje naar de muur”-beleid en haken zij af in het aanmeldingstraject. Hierin blijft er nog veel ondersteuning nodig.

Na elke opname wordt er een evaluatieformulier meegegeven aan de mantelzorger. In 2019 zijn er 51 evaluatieformulieren ingevuld. Mantelzorgers waarvan de partners regelmatig terugkomen vulden éénmalig een evaluatieformulier 2019 in. Allen zijn zeer tevreden over de geboden zorg en ondersteuning. De dagelijkse spanning is weggenomen en na het overwinnen van ‘het loslaten van de zorg’ is er rust gecreëerd.

Er waren weinig mantelzorgers die iets moesten overwinnen om gebruik te maken van het Respijthuis. Dit is opvallend ten opzichte van alle vorige jaren. Het overtuigen van de zorgvrager was in 2019 voor de mantelzorger een grotere zorg. Moeite met de zorg overdragen aan een ander/schuldgevoel blijft wel een aandachtspunt.. Ook het regelen van de aanvraag en de financiële consequenties speelden mee. Voor 49 mantelzorgers is de doelstelling van het Respijthuis behaald. Tijdelijk de taken overdragen aan een ander heeft nieuwe energie opgeleverd.

Mantelzorgers kozen voor het Respijthuis omdat het werd aanbevolen, maar ook de goede indruk en verzorging, de kleinschaligheid, de luxe uitstraling, huiselijke sfeer was meteen goed.

Mantelzorgers voelden zich welkom en gesteund. De persoonlijkheid, interesse in de thuissituatie, de warme sfeer, prettige samenwerking en uitleg, voldoende voorlichting, verwijzing en soepele behandeling werd zeer ondersteunend ervaren.

Alle 51 mantelzorgers zijn bekend met diverse ondersteuningsvormen in eigen woonomgeving op het gebied van mantelzorg. Een enkeling neemt zelf initiatief om er ook daadwerkelijk gebruik van te maken. Dit is opmerkelijk en een duidelijk signaal.

In het algemeen werden de volgende punten gemist:

- vergoeding door zorgverzekeraar is wenselijk om even op adem te komen.
- Meer duidelijkheid omtrent vergoeding WMO en wanneer je wel/niet in aanmerking komt voor deze indicatie. Het doorverwijzen naar de zorgverzekeraar en de te nemen stappen bij afwijzing zijn zeer onduidelijk en levert veel stress op bij de mantelzorger en gast.

Mantelzorgers ervaren na de ondersteuning van het Respijthuis wel een kleine verbetering in de thuissituatie, om het langer vol te houden, mits er regelmatig gebruik gemaakt wordt van deze ondersteuning. Het is duidelijk dat de zorg zwaarder wordt door het langer thuis blijven wonen waardoor de thuissituatie in meerdere gevallen niet sterk meer kan verbeteren. Opmerkelijk in 2018 is dat de mantelzorger niet preventief gebruik maakt van het Respijthuis maar pas als de overbelasting ernstige vormen gaat aannemen. In de tweede helft van 2018 lijkt daar enige verandering in gekomen te zijn en wordt er meer gekeken naar preventie. Dit heeft zich doorgezet in 2019.

In sommige gevallen was bij thuiskomst de zorgvrager actiever, er was weer meer begrip voor elkaar, ze zijn allebei tot rust gekomen en thuiszorg of dagopvang werd ingezet om de druk thuis weg te nemen. Bij een aantal werd ook achteruitgang door het ziekteproces geconstateerd.

Mantelzorgers waren zeer tevreden over onze ondersteuning. Het Respijthuis kreeg een gemiddeld cijfer van een 8,7.
Er zijn geen officiële klachten gemeld.

“Het Respijthuis doet meer dan het belooft.” Mantelzorger

Nazorg na 3 maanden

De vrijwilliger van Het Respijthuis Alkmaar houdt drie maanden na ontslag van de zorgvrager contact met de mantelzorger.

In het vraaggesprek willen wij graag vernemen hoe het met ze gaat en hoe ze na een wat langere periode thuis, terugkijken op de opname in het Respijthuis. Wij inventariseren of onze doorverwijzingen naar andere instanties doorgang hebben gevonden en of de zorg goed opgepakt is.

Resultaat uit evaluatie: allen waren tevreden over de ondersteuning. Vooral de vrijwilligers komen zeer positief in beeld.

Het Respijthuis gaf vertrouwen, zorgvrager voelde zich thuis. Mantelzorgers weten nu waar ze moeten zijn als er weer een respijtmoment nodig is.

Ook de doorverwijzingen naar andere zorgaanbieders of inzetten van een casemanager wordt zeer gewaardeerd.

Zodra een gast niet meer in het Respijthuis kan verblijven wordt er meegedacht voor een gepaste oplossing om de mantelzorger te blijven ondersteunen. De ondersteuning vanuit het Respijthuis houdt pas op zodra er een goede overdracht is gedaan naar een andere zorgaanbieder.

In 2018 werd er meer gebruik gemaakt van een sociale kaart. In 2019 zijn er meerdere kaarten in de omloop wat juist weer verwarring en onrust veroorzaakt. Er is behoefte aan een overzichtelijke sociale kaart gericht op Respijtzorg en mantelzorgondersteuning.

Bij een aantal mantelzorgers gaat het na een langere periode wat moeizaam. Vermoeidheid, operatie, rugpijn, achteruitgang in de gezondheid van de partner zorgt voor wat disbalans in de thuissituatie.

Na het verblijf van de zorgvrager in het Respijthuis, zijn er bij een aantal echtparen positieve veranderingen opgetreden. De zorgsituatie is beter in beeld waardoor er thuis meer zorg ingezet is. Ook is er huishoudelijke hulp ingezet en gestart met (meer) dagbehandeling om de druk thuis te verminderen. Hierdoor komt de mantelzorger meer in balans en houdt de zorg langer vol.

Wij zijn verheugd om te horen dat het Respijthuis goede ondersteuning en verlichting heeft geboden. Er is voor de mantelzorgers voldoende ondersteuning ingezet. De ondersteuning van onze samenwerkingsorganisaties; Zorgbemiddeling Westerhout, Thuiszorg de Zorgcirkel, Stichting Welzijn Heiloo, Humanitas, Stichting Mee- de Wering, Wonen Plus, e.a. komen vaak terug tijdens de gesprekken.

Vrijwilligers

Per dag zijn er gemiddeld acht vrijwilligers in het Respijthuis werkzaam. Daarnaast zijn er dagelijks vrijwilligers nodig die zich nog extra inzetten voor de tuin, onderhoud van het huis en het 24 uurs-rooster. Het digitale maandrooster vraagt veel extra inzet van de roostervrijwilligers. Door deze belasting is een gedeelte van deze taak in 2017 teruggelegd bij de coördinatoren. In 2019 is dit voortgezet en als positief ervaren.

In 2019 zijn er 87 vrijwilligers werkzaam geweest in het Respijthuis. Dit zijn 69 vrouwen en 18 mannen met een gemiddelde leeftijd van ongeveer 65 jaar. Over het gehele jaar zijn er 16 vrijwilligers gestopt en 23 gestart. Reden van beëindigen was voor het grootste deel het vinden van een nieuwe baan en privéomstandigheden. Een aantal nieuwe vrijwilligers is in de inwerkperiode gestopt vanwege het niet voldoen aan hun verwachting t.a.v. het werk.

Alle vorige jaren zijn er steeds twee vrijwilligers van het Respijthuis benoemd als “Held van Alkmaar”. De uitreiking, georganiseerd door VCRA Alkmaar, hebben wij altijd als zeer speciaal ervaren. In 2018 hebben wij besloten om al onze vrijwilligers tegelijk te benoemen als Held van Alkmaar en hiermee dit hoofdstuk te sluiten. Onze vrijwilligers worden het gehele jaar op speciale momenten bedankt voor hun aanwezigheid en dragen wij onze dankbaarheid naar hen uit.

Zorgvrijwilligers

Zorgvrijwilligers zijn 24 uur aanwezig in het Respijthuis. Dankzij de vrijwilligers heerst er in het Respijthuis een aangename sfeer waardoor zorgvragers en mantelzorgers zich echt welkom voelen en zichzelf kunnen zijn.

Vrijwilligers hebben veel activiteiten aangeboden aan de zorgvragers om een goede sfeer te creëren, sociale contacten te stimuleren en om de zelfredzaamheid te bevorderen. De ondersteuning heeft de gasten en mantelzorgers veel eigenwaarde en vertrouwen gegeven.

Nachtdiensten zijn vergoed met €20,- per nacht. Dit gaf het rooster een positief resultaat en het Respijthuis heeft daardoor maar éénmalig gebruik hoeven te maken van een oproepkracht.

Kookvrijwilligers

De gasten zijn zeer te spreken over de dagelijkse maaltijden. In 2018 en ook in 2019 kwam deze groep opvallend goed uit de evaluaties. Gasten hebben hun waardering voor het heerlijke eten regelmatig positief benoemd.

Er is één keer per jaar een kookoverleg voor afstemming en evalueren van de werkzaamheden.

De kookvrijwilligers hebben dit jaar wederom binnen het budget verantwoorde maaltijden bereid.

Onderhoud en tuinvrijwilligers

Voor het onderhoud van het huis en de tuin is een vaste groep vrijwilligers zeer actief betrokken. Daarbij wordt rekening gehouden met het waarborgen van de veiligheid rondom het huis.

Twee vrijwilligers hebben zich verdiept in de preventie legionella. In samenwerking met Kennemer Wonen en Clima wordt er een logboek bijgehouden van de werkzaamheden en controles.

Interieur vrijwilligers

Er is één interieurvrijwilligster. Zij is verantwoordelijk voor de dagelijkse, periodieke en jaarlijkse werkzaamheden en de hygiëne binnen het huis. Er staat een vacature open aangezien het wenselijk is om meerder vrijwilligers hierin te kunnen zetten.

Administratie

Doordat de administratieve taken toenemen zijn verschillende vrijwilligers geschoold om de coördinatoren te ondersteunen. In 2018 is daar een vaste vrijwilliger voor aangenomen waardoor de coördinatoren nog beter ondersteund konden worden. In 2019 was deze vrijwilliger onmisbaar zodat er met het administratieve team veel werk verzet kon worden.

Werven

Voor het werven van vrijwilligers heeft het Respijthuis flyers verspreid, advertenties geplaatst in weekbladen, presentaties gehouden en de Vrijwilligers Centrale Regio Alkmaar en Heiloo betrokken bij het Respijthuis. Facebook en Twitter zijn in 2019 ingezet om vrijwilligers te werven. Ook worden de maandelijkse “open dagen” bezocht door nieuwe vrijwilligers. Mond-tot- mond reclame draagt ook bij aan nieuwe aanmeldingen. De meeste vrijwilligers komen uit Alkmaar. In 2019 zijn vrijwilligers van het Respijthuis meer betrokken geweest bij het werven van nieuwe vrijwilligers.

Scholing

Het Respijthuis hecht veel waarde aan het begeleiden, opleiden, werven en behouden van vrijwilligers. Er is in 2019 aandacht besteed aan trainingen, deskundigheidsbevordering, themabijeenkomsten en vergaderingen.

De cursus voor vrijwilligers is in 2018 herschreven.

Naast informatieve bijeenkomsten is er aandacht besteed aan de Dag van de Vrijwilligers. Ook zijn er attenties voor de vrijwilligers geregeld voor verjaardagen en feestdagen. Door het jaar heen zijn er diverse uitjes georganiseerd om vrijwilligers met elkaar te verbinden. Dit jaar is er extra aandacht besteed aan de jaarlijkse BBQ en het kerstdiner.

“Mijn vrouw kan nu met een gerust hart weggaan voor haar werk.” Gast

Beursvloer 2019

In 2019 heeft het Respijthuis niet deelgenomen aan de beursvloer. De administratieve taken die hierbij komen kijken waren helaas niet haalbaar naast de overige taken.

Overdenking van een vrijwilliger

Vrijwilliger zijn...

Is vrijwillig maar niet vrijblijvend

Is onbetaalbaar maar niet te koop

Is positief denken en positief doen

Met als enig doel

Voor jezelf en voor de ander

Een goed gevoel.

Deze tekst hangt op het whiteboard in de vrijwilligerskamer van het Respijthuis en geeft volgens mij precies weer waar het omdraait.

Het was augustus 2015, ik woonde ongeveer 1,5 jaar in Alkmaar, en was op zoek naar een zinvolle invulling van mijn bestaan. Mijn oog viel op een aankondiging van een open dag in het Respijthuis. Ik ben erheen gegaan om me wat te oriënteren en werd allerhartelijkst ontvangen. Eigenlijk precies wat ik zocht: geen vaste werktijden, zelf de regie over het aantal te werken uren en kleinschalig .

In september ben ik toen gestart en ik was al snel enthousiast.

De sfeer tussen de gasten en collega's was heel prettig, of je nou kok of tuinman of klusjesman bent, ieder wordt gewaardeerd om haar of zijn inzet. En als er iets is kun je altijd bij Petra aankloppen.

Het is leuk om met de gasten een spelletje te spelen, of een wandeling te maken. Maar ook kan ik genieten van één-op-één gesprekken. Het vertrouwen wat sommige gasten je schenken is soms ontroerend. En als een gast dan zegt: mijn mantelzorger is op vakantie, maar ik heb hier ook een beetje vakantie, andere omgeving, andere mensen ontmoeten, hoe waardevol kan dat zijn voor iemand die veel aan huis gebonden is. Daar doen we het voor.

(En ik mis het, in deze bizarre Corona tijd.)

Nely

4. Samenwerking, communicatie en PR

Samenwerking

Vanaf 1 november 2015 is Stichting Respijtzorg Alkmaar een samenwerking aangegaan met De Zorgcirkel. De verzorging en verpleging in het Respijthuis zijn in 2019 positief uitgevoerd, al kan het altijd beter.

In 2018 zijn wij gestart met een 2- maandelijks overleg om de samenwerking nog nauwkeuriger uit te kunnen voeren. Dit overleg vindt plaats tussen de zorgmanager, wijkverpleegkundige, 2 thuiszorgmedewerkers, consulent Bemiddeling Buro en coördinator Respijthuis en is in 2019 positief doorgezet.

De Gemeente Alkmaar en regio gemeenten , Zorgkantoor, Stichting Niko en overige zorg- en thuiszorgorganisaties blijven belangrijke samenwerkingspartners voor het Respijthuis.

Het Respijthuis Alkmaar heeft, net als voorgaande jaren deelgenomen aan informele zorg-bijeenkomsten in Alkmaar en regio om de ondersteuning en kwaliteiten van alle organisaties zo goed mogelijk met elkaar af te stemmen. In 2019 is hierdoor de samenwerking nog beter verlopen.

In 2019 is er veel belangstelling geweest uit andere gemeenten voor het starten van een Respijthuis. Ondanks dat er geen contracten bestaan met gemeenten buiten onze regio zijn zij wel geïnteresseerd om het Respijthuis Alkmaar in te zetten voor hun inwoners. Dat resulteert in meer PGB-contracten en verblijf van gasten buiten onze regio. Dit jaar is gebleken dat er gemeentes bereid zijn om de PGB contracten om te zetten in tijdelijke WMO toekenning, ondanks het ontbreken van een contract met de gemeente zelf. Dat resulteert in een snellere opname in het Respijthuis, minder administratieve frustratie en minder stress bij mantelzorger.

Vanwege de grote toename in aanvragen werkbezoeken i.v.m. opzetten Respijthuis, zijn wij in 2019 minder in de gelegenheid geweest iedereen te woord te staan.

Stichting Vrienden Van en sponsoren

De betrokkenheid van Steunstichting Vrienden van het Respijthuis en sponsoren maakt dat het Respijthuis de juiste ondersteuning kan bieden aan mantelzorgers, gasten en vrijwilligers.

Het Respijthuis heeft in 2019 weer fantastische giften en donaties mogen ontvangen. Wij zijn alle donateurs, sponsoren, gasten en mantelzorgers zeer erkentelijk voor deze donaties. Het Respijthuis en de vrienden van de Steunstichting zullen zorgdragen voor een verantwoorde uitgave.

Communicatie en PR

Het Respijthuis trekt veel aandacht in Alkmaar, Noord Holland en overige delen in Nederland. Diverse bestuurders hebben belangstelling om een Respijthuis op te richten.

Publicaties

In 2019 is er veel over het Respijthuis gepubliceerd. In de plaatselijke krant, weekbladen, nieuwsbrieven en op websites van samenwerkingsorganisaties.

Presentaties

Er zijn presentaties gegeven o.a. voor mantelzorgorganisaties, Rotary Club, een particuliere initiatief om de samenwerking te bevorderen en mantelzorgers en zorgvragers zo goed mogelijk te informeren. Ook hebben wij regelmatig deelgenomen aan een informatieve zorgbeurs.

Ook in 2019 lag de aandacht bij het verkrijgen van indicaties voor verblijf in het Respijthuis.

Social- media

De website heeft in 2019 wat achterstand opgelopen door andere werkzaamheden. Dit is eind 2019 opgepakt en zal in 2020 vernieuwd worden. De facebook pagina wordt goed bezocht door belangstellenden, vrijwilligers, mantelzorgers en gasten.

Nieuwsbrief

Elke maand ontvangt de vrijwilliger de nieuwsbrief met het laatste nieuws van het Respijthuis.

5. Toekomst

Vanaf 01-01-2020 zal het Respijthuis onder de vleugels van de Zorgcirkel gaan vallen.

Toekomst Respijthuis Alkmaar zekergestellt onder paraplu van De Zorgcirkel

Op verhaal komen in Alkmaar

Connie Vertegaal
c.vertegaal@mediakuis.nl

Alkmaar ■ Opgewekt zit Hammy Oxfort (85) aan de keukentafel in het Respijthuis in Alkmaar. Het haar in de krullers, kletsend met een vrijwilliger. Vorige week is haar oog aan staar geopereerd. Direct daarna is ze naar het Respijthuis gegaan. Ze blijft er twee weken. „Ik zie normaal al slecht en nu moest ik een pleister voor mijn oog. Ik zag het niet zitten alleen thuis.”

Hammy is één van de ongeveer 150 gasten die jaarlijks een poosje in het Respijthuis aan de Van de Veldelaan in Alkmaar verblijven. Het mes snijdt aan twee kanten. Terwijl de gasten een gezellige week hebben, kunnen hun mantelzorgers op verhaal komen. Want dat is de opzet van het Respijthuis: mantelzorgers ontlasten.

Het Respijthuis in Alkmaar is een pionier. „Wij zijn zelfs het allereerste Respijthuis in Nederland”, zegt coördinator Petra Oxfort. Bijna tien jaar terug startte het, als particulier initiatief. Het idee kwam van de Alkmaarse verpleegkundige Marion in 't Veld. Haar naam staat op de gevel. „Ik heb in het begin nog de eer gehad om met haar mogen werken. Een geweldige vrouw. Maar ze was toen al ziek en kort na de operatie overleed ze.”

Gezellig

Petra Oxfort ondervindt nu voor het eerst zelf wat het Respijthuis voor anderen kan betekenen, want gast Hammy is haar schoonmoeder. Petra: „Wij zijn haar mantelzorgers. Normaal belt ze ons wel een keer of vijf per dag. Nu helemaal niet. Ze heeft het hier veel te gezellig. Ik merk dat er toch wat van me afvalt, want ik weet dat ze hier goed zit.”

Tussen de grote zorgorganisaties was het Respijthuis altijd een piepkleine zelfstandige stichting. Daar is nu een eind aan gekomen: sinds 1 januari valt het huis onder de paraplu van De Zorgcirkel.

Regiodirecteur Wilma Bus van De Zorgcirkel: „Wij leveren hier al thuiszorg, dus we kennen het huis goed. In eerste instantie wilde het Respijthuis uitbreiden, maar dat lukte niet. Daardoor bleef de organisatie toch te klein en te kwetsbaar. Aansluiting bij een grotere organisatie is handig en biedt zekerheid voor de toekomst. Het bestuur klopt

In de huiskamer van het Respijthuis. Vlnr: Petra Oxfort, Hammy Oxfort en Wilma Bus.

FOTO ERNA FAUST

te bij ons aan. En wij zeiden ja, want we vinden het Respijthuis een prachtige voorziening. Zeker nu ouderen steeds langer thuis wonen, zijn dit soort plekken hartstikke belangrijk. Dit mag beslist niet verdwijnen.”

Financieel is het allemaal nog wel een uitdaging. Verblijf in het Respijthuis kost 150 euro per dag. In de eerste jaren werd dit vergoed via de Awbz; dat viel weg toen hulp en zorg aan kwetsbare inwoners in 2015 van het Rijk naar de gemeentes overging. Petra Oxfort: „Met de gemeente Alkmaar hebben we een goede relatie: zij vergoeden het verblijf, mits ze overtuigd zijn van nut en noodzaak. Maar er komen hier ook gasten die het deels of helemaal zelf betalen.”

Bus is ervan overtuigd dat instel-

lingen als het Respijthuis een kostenbesparend effect hebben. „Als mensen een weekje hier zijn en als de mantelzorgers het dan weer een half jaar volhouden, zet dat eens af tegen opname in een verpleeghuis à 250 euro per dag. Dan ben je er gauw uit.”

Volhouden

Petra Oxfort kent de voorbeelden uit de praktijk waarbij verblijf in het Respijthuis een opname in het verpleeghuis kon uitstellen. „Een van onze vaste gasten was een dementerende man. Hij kwam hier elke maand een weekend. Zo heeft de familie het nog lang kunnen volhouden thuis. En omdat ze hiermee al vroeg in het ziekteproces begonnen, was dit een vertrouwde plek voor hem. 'Oh ja, hier woon ik ook', zei

hij als hij binnenkwam.”

Dus waarom staan er niet overal Respijthuizen? Bus weet waar de schoen wringt. „Probleem is: de kosten zijn voor de gemeente, de besparing voor de zorgverzekeraar. Als die partijen bij elkaar gaan zitten, zouden ze er toch uit moeten komen. Helaas is dat niet zo eenvoudig.”

Het Respijthuis heeft een minimale professionele bezetting. Twee zorgmedewerkers worden bijgestaan door een flinke ploeg van zo'n 65 vrijwilligers. De vrijwilligers koken voor de gasten, ze activeren ze, ze maken schoon, doen klusjes in het huis en de tuin. Ook is er 's nachts altijd een vrijwilliger aanwezig.

Problemen om voldoende vrijwilligers op de been te krijgen, zijn er

nauwelijks. „De mensen zijn hartstikke trouw. Alleen in de vakantietijd is het vaak wel krap. Maar in andere maanden krijg ik soms vragen van mensen die wel vaker ingezet willen worden, zo leuk vinden ze het.”

Wandeling

Ondertussen geniet Hammy Oxfort. Sinds haar man bijna twee jaar terug overleed, is ze veel alleen. „Ik moet meer onder de mensen komen”, vindt ze zelf. „Dat ga ik ook doen.” Ze vertelt over de wandeling die ze met een vrijwilliger maakte naar het winkelcentrum. Een stukje van niks voor wie jong en gezond is, maar voor Hammy een bijzonder uitje. Ze straalt en zegt trots: „Ik heb een stukje in de rolstoel gezeten, maar de rest heb ik zelf gelopen.”

Wederom zullen wij ons inzetten om de samenwerking met meerdere zorgaanbieders beter op elkaar af te stemmen en warm te houden. Wij blijven ons richten op goede zorg, scholing en ondersteuning gericht op de participatiesamenleving en de persoonsgerichte zorg.

Wij blijven ons inzetten om de bekendheid van het Respijthuis uit te dragen. Nieuw PR-materiaal, aanpassing van de website en het actief gebruik van Facebook zal ons helpen om meer mantelzorgers, zorgvragers en verwijzers te bereiken.

Wij hopen in 2020 weer veel mantelzorgers en zorgvragers te ondersteunen.

Zorgmanager Respijthuis Alkmaar,

Petra Oxfoort

Met assistentie van Claudette Wagner-Halberstadt.

*“Zeer gastvrije omgeving met hartverwarmende verzorgers en kleinschalig.
Bijna thuis.” Gast*